

Libris användargrupp katalogisering 2023-03-07

Mötesdatum och tid: 2023-03-07

Närvarande:

- Harriet Aagaard, sammankallande, Kungliga biblioteket
- Jörgen Boman, Västerås stadsbibliotek
- Ingrid Dannberg, BTJ
- Daniel Flood, Kungliga biblioteket
- Eva-Lisa Holm Granath, Linköpings universitetsbibliotek
- Pär Johansson, Musik- och teaterbiblioteket
- Sara Johansson, Umeå stadsbibliotek
- Anna Lindqvist, Stockholm stadsbibliotek
- Olof Osterman, Kungliga biblioteket
- Helena Rydberg, Malmö universitetsbibliotek
- Erik Svanström, Lunds universitet, HT-biblioteken
- Åsa Wallers, Kungliga biblioteket, adjungerad punkt 8
- Henrik Ardesjö, Kungliga biblioteket, adjungerad punkt 8

Frånvarande:

- Karin Albinsson och Tobias Danielsson, MTM
- Katja Naischtein, adjungerad sekreterare, Kungliga biblioteket

1. Föregående minnesanteckningar

Minnesanteckningarna godkändes och lades till handlingarna.

2. Nästa release 15/3

Vårt möte hålls lite för tidigt för att kunna säga något om allt som kommer med i nästa release. Automatisk romanisering, som Fatima Klanco AlMulki visade på vårt förra möte och som har testats av flera bibliotek, går i produktion 15/3.

3. Förändring av titlar

En planerad förändring av titlar som hör ihop med verksarbetet får vänta till en extraordinär release. Det är många detaljer som måste bli klara för att det inte ska bli besvärligt för katalogisatorer. Vi får ta upp detta på ett senare möte.

4. Proveniens för klassifikation

Det är redan idag möjligt att lägga till proveniens för klassifikation, dvs. att informera om vem som har klassificerat. Det är något som tidigare inte använts i Libris, men som används i andra länder. Utvecklarna önskar att uppdatera formatet först, men Katja och Harriet menar att det borde gå att lägga till i flödet från Bokinfo och göra en städning i efterhand. Just nu är det oklart när vi kan sätta igång.

Det skulle även vara möjligt att lägga till detta för t.ex. BTJ eller NB. Vid manuell katalogisering görs detta åtminstone än så länge manuellt. I flödet från Bokinfo kan det läggas på automatiskt.

5. ISBN vid postimport

Eva-Lisa hade skickat in en övrig fråga om ISBN vid postimport. Ska man ta bort ISBN för annat format även om det också är tryckt i boken? Det är ju inte ovanligt att det på titelsidans baksida räknas upp ISBN för flera format.

Harriet har diskuterat detta med RDA-redaktionen och det som gäller är att det enda ISBN som ska ligga under Identifikator är det ISBN som identifierar den beskrivna manifestationen.

Libris fungerar så att om man blandar ISBN som identifierar tryckta och elektroniska versioner av en resurs i samma egenskap så fungerar inte de maskinella matchningarna. Det betyder att man inte kan ange ISBN för en inbunden utgåva under Identifikator och ISBN för en häftad utgåva och en PDF eller ePub-fil under Indirekt identifierad av.

Vid primärkatalogisering verkar det här inte vara ett problem då alla är vana att bara ange det ISBN som identifierar den manifestation beskrivningen gäller och eventuellt ett för annat format under Indirekt identifierad av för att öka dess sökbarhet (undantag är fallet om ett flerbandsverk får ISBN både för manifestationen i sin helhet och för de enskilda volymerna, då ska dessa anges under Identifikator respektive Indirekt identifierad av beroende på katalogiseringsmetod).

Vid postimport händer det dock ofta att det ligger många olika ISBN i en beskrivning, både för tryckta och elektroniska versioner, och dessa kan vara blandade på olika sätt. Av den anledningen var tidigare anvisningar att man skulle samla alla ISBN som gällde tryckta versioner under en egenskap och alla ISBN som gällde elektroniska versioner under den andra.

Eftersom det ofta kom frågor om de tidigare anvisningarna samt för att linjera anvisningarna för postimport med dem för primärkatalogisering, ändrades anvisningarna till att man vid postimport ska ta bort alla ISBN som inte identifierar den manifestation beskrivningen gällde.

Ett ISBN är en identifikator och inte ett beskrivande element, man behöver alltså inte återge alla ISBN som står i manifestationen om de inte identifierar den. Detta betyder i sin tur att det går bra att radera andra ISBN än det som identifierar den manifestation man beskriver från en post.

Daniel kommenterade att det finns ett undantag vad gäller detta: när flera utgivare ger ut en publikation tillsammans förekommer det att varje utgivare anger ett eget ISBN. I ett sånt fall är alla ISBN i boken giltiga, och man anger alla i Identifikator / ISBN / Värde, samt respektive utgivares namn i Identifikator / ISBN / Särskiljande tillägg. Se [anvisningar och exempel i Metadatabyrån](#)

6. Inmatchningen av länkserverposter

Harriet berättade att det tyvärr inte finns något nytt att säga om inmatchningen av länkserverposter, förutom att det är väl känt att det fungerar dåligt och behöver utvecklas.

Eva-Lisa skickar frågan till hela gruppen, eftersom vi inte fullt ut hann med att utveckla problematiken.

7. Ändringar av CXZ-utskick

Harriet gick igenom det förslag på ändrade anvisningar för CXZ-utskick som skickats till användargruppen för synpunkter.

Användargruppen tyckte att det borde stå ”Du **ska** skicka cxz-meddelanden” och inte ”**bör** skicka”.

Sara önskade få med målgrupp. Målgruppen påverkar hylluppställning. Även utgivningsår används vid hylluppställning. Anna höll med om detta. Olof svarade att NB tidigare varit intresserad av utgivningsår eftersom det påverkade bokförteckningen och Nationalbibliografin, men inte trodde att andra bibliotek var intresserade. Ingrid undrade om vilket år som Umeå ville få CXZ-meddelande om. Sara svarade att det var det år som användes som utgivningsår-

Hantering av dubblettposter diskuterades. Användargruppen önskade ett tillägg om att man vid tveksamhet om det är en dubblettpost ska kunna skicka fråga till Katalogsupporten.

För verk diskuterades behov av CXZ för Verk / Har titel (motsvarande MARC21 240). Pär menade att det var intressant för musik och även i övrigt eftersom det identifierar verket. Erik undrade om rubriken ”Medverkan och funktion”. Borde då även ändring av funktionskoder skickas ut via CXZ? Olof svarade att vi får se över rubriken och att vi inte tidigare skickat ut CXZ för funktionskoder.

Titel används för hylluppställning och Harriet och Olof tar användargruppens diskussion om titlar under Verk och Instans till RDA-redaktionen.

För SAB-klassifikation behövs en utökad diskussion med medlemmarna i användargruppen som använder SAB-klassifikation. Texten i förslaget är otydligt och täcker inte behoven.

CXZ-utskick vid förändringar av preliminära poster diskuterades. Borde något om detta komma med i anvisningarna? Användargruppen har diskuterat frågan tidigare¹. Vi kom då fram till att det borde skickas CXZ när det påverkar hylluppställning. Anna menade att alltför många CXZ-meddelanden kan föra till att bibliotek inte orkar ta hand om dem och att det endast är när det påverkar hylluppställning som CXZ-meddelande bör skickas. Sara efterlyste tydlighet om detta i anvisningarna.

Harriet och Olof kommer att se över förslaget, diskutera med kolleger och via epost skicka ut ett nytt förslag.

8. CXZ-utveckling

Åsa Wallers och Henrik Ardesjö, ux:are på KB, visade och diskuterade planerad utveckling. Flera i arbetsgruppen har redan blivit intervjuade. De har försökt få synpunkter från olika typer av bibliotek.

Tanken är att ändringsmeddelandena ska kopplas till katalogiseringsverktyget och finnas kvar som information om varför ändringar gjorts och av vem. Det kommer att skapas en sida där förändringarna och meddelandena ligger. Sidan skulle kunna nås via fliken Adminmetadata.

Ändringar som rör hylluppställning ska kunna skickas automatiskt till de bibliotek som har bestånd, men det ska också vara möjligt att välja att inte skicka ut ändringsmeddelanden.

Hur ofta dessa ändringsmeddelanden ska skickas ut har diskuterats. Ska de samlas ihop under en dag? Det kan ju annars bli många meddelanden om de skickas ut efter varje gång en post sparas. Ska det bli möjligt att välja hur ofta ett bibliotek vill få meddelanden via inställningar? Frågor som dessa undersöks och diskuteras.

Användargruppen tyckte att det såg lovande ut och undrade när det kommer i produktion? Henrik svarade att det planeras till sommarreleasen, men att det är för tidigt att lova detta.

9. Övriga frågor

- **POC (Proof of Concept) för sökning i Librissök**

Åsa informerade om att hon och Henrik deltog i en förstudie om sökbehov i den kommande nya söktjänsten för Libris. De tittar nu på tidigare undersökningar och utforskar idéer. Eva-Lisa undrade hur bibliotekens synpunkter och behov av kvalificerad sökning kommer att tas till vara. Henrik svarade att de kommer att gå vidare under våren med intervjuer och enkäter till de olika målgrupperna, även bibliotekarier på olika bibliotek.

¹ [Libris användargrupps möte 2020-09-02](#) punkt 4.

- **Grundutbildning i Libris**

Olof informerade om erbjudandet om kursen [Grundutbildning i Libris och katalogisering](#) som har skickats ut till biblioteket. Det är en digital grundkurs som pågår mellan 2-17 maj. 120 personer ska kunna delta, men vid genomgång av övningar och vid diskussion kommer mindre grupper om 15 personer skapas [Olof har efter mötet kontrollerat antalet]. Kursen liknar de fysiska kurser som tidigare hållits. Den tar främst upp tryckta medier – katalogisering av andra medier får bli en påbyggnadskurs.

Eva-Lisa undrade om det fanns något som ger en teoretisk bakgrund och förståelse för katalogisering i utbildningen. Hennes kollega Henrik Wallheim har skapat detta för Linköpings universitetsbiblioteks internutbildning eftersom det inte funnits i KB:s undervisningsmaterial. Även andra bibliotek har gjort liknande. Hon efterlyste ett samarbete. I grundutbildningen är det inte inplanerat ett sådant moment, men Olof tar med sig det till utbildningsgruppen.

Minnesanteckningar:

Harriet Aagaard, sammankallande